

Savjet onome koji mnogo spominje mahane ljudi

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

www.islamqa.info

Prijevod:

Mirza Musić

Revizija:

Ersan Grahovac

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿نصيحة لمن يكثر من ذكر عيوب

الناس﴾

« باللغة البوسنية »

موقع الإسلام – سؤال وجواب

ترجمة:

مرزا موسيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2013 - 1434

IslamHouse.com

Savjet onome koji mnogo spominje mahane ljudi

Pitanje:

Koji je savjet koji se može uputiti čovjeku koji se je pozabavio govorom o mahanama muslimana? A također govori i o nemuslimanima kako su u zabludi te kako ga ta stvar uznemirava, ali se nikada ne desi da priča kako ih uputiti na pravi put. Pa koji je vaš savjet?

Odgovor:

Zahvala pripada Allahu

Prvo:

Allah je učinio da ovaj ummet bude najbolji narod koji se ikada pojavio, naređuje na dobro, zabranjuje zlo i upućuje savjete Allaha radi, pomaže potrebnima, spašava ozalošćene, sprečava da neko bude uznemiravan, potpomaže one kojima je nepravda nanescena, pa je zato ovaj ummet najbolji ummet te su najkorisniji ljudi drugim ljudima.

Allah je iz tog ummeta izveo učenjake koji upućuju njegovom naredbom, pozivaju u njegov šerijat i održavaju ljude na čistoj stazi strpljivo, nadajući se Allahovoj nagradi i odazivajući se Allahovoj naredbi: **Na**

put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima na najljepši način raspravljaj!, (Sura en-Nahl 125.) Oni čine da ljudi zavole Allahovu vjeru, podstiču ih da se pridržavaju Allahova šerijata i slijede Njegov sud.

Ibn Kesir, Allah mu se smilovao, je rekao: **i s njima na najljepši način raspravljaj**, sa onim od njih pred kojim treba da se iznose dokazi i da se sa njim diskutuje, to treba raditi na lijep način, blago, fino i s lijepim izrazima. Pa mu je Uzviseni naredio da pokaže blagost, kao sto je naredio Musau i Harunu, neka je na njih selam, kada ih je poslao faraonu rekavsi: **...pa mu blagim riječima govorite, ne bi li razmislio ili se pobojao!**¹

Abdurrahman es-Sa'di, Allah mu se smilovao, je rekao: „Tj. da tvoj poziv ljudima, muslimanima i nevjernicima, na pravi put Gospodara tvoga bude korisnim znanjem i dobrim djelima. **S mudrošću**, tj. svako shodno njegovoj situaciji, shvatanju, govoru i poviđenju.

Od mudrosti je dava (pozivanje) sa znanjem, a ne sa neznanjem i vođenje računa o prioritetima, te otpočinjanje sa onim što je razumnije i jasnije kod ljudi, čije će prihvatanje biti potpunije, čineći to blago i fino. Ako se ne odazove kada ga pozovemo s mudrošću, onda

¹ Vidjeti: *Tefsir Ibn Kesira*, 4/613.

će preći na pozivanje s lijepom opomenom, a to je da mu se naređuje uz podsticanje na činjenje naređenog i da mu se zabranjuje uz zastrašivanje od toga što je zabranjeno.

Podsticanje će biti spominjanjem koristi i dobrobiti koje donosi činjenje onog što nam je naređeno ili spominjanjem počasti koju će Allah ukazati onome ko se drži Njegove vjere. Zastrašivanje će biti spominjanjem mnogobrojnih šteta koje proističu iz činjenja onoga što nam je zabranjeno ili spominjanjem poniženja koje će doživjeti onaj koji se ne pridržava Allahove vjere.

Nekada će podsticanje biti kroz spominjanje nagrade koju je Allah pripremio za Njemu pokorne robove i na dunjaluku i na Ahiretu, a zastrašivanje će biti kroz spominjanje kazne koju je Allah pripremio za Njemu nepokorne robove i na dunjaluku i na Ahiretu. Ako onaj kojeg pozivamo misli da je on na istini, ili je od onih koji pozivaju u zabludu, onda ćemo s njim raspravljati onim što je najljepše, a to je raspravljanje na način koji će najbrže i najefikasnije dovesti do njegovog prihvatanja istine, a na koji ukazuju šerijatski i razumski dokazi.²

Pozivanje k Allahu treba da bude lijepo, mudro i zasnovano na ispravnom znanju, tako da ne bi dovelo da ljudi bježe od vjere.

² Vidjeti: *Tefsirus-Sa'di*, str. 452.

Drugo:

Spominjanje ljudi po njihovim mahanama i često zanimanje time je pokuđena stvar, kao što ga to može odvratiti od sagledavanja sopstvenih mahana i njihovog popravljanja. Kao što je rečeno: „Onaj koji gleda u mahane ljudi zanemari sopstvene mahane.“³

Od Muhammeda ibn Nadra El-Harisija se prenosi da je rekao: „Spomenut je neki čovjek u prisustvu Rebie ibn Hajsema, pa reče: 'Nisam sobom zadovoljan da bih se posvetio kuđenjem drugog. Ljudi se boje Allaha za tuđe grijehe, a ne boje se Allaha za svoje grijehe.'“⁴

Dok su neki govorili: „Zarobljen postadoh stihom kojeg čuh:

*Nad dušom svojom plačem, a ne zbog nečeg drugog,
Mahanama svojim previše sam zauzet da bih se ljudima
bavio.*

A drugi je rekao: „Ne smatram da se iko zabavio mahanama drugih ljudi, a da nije sebe zapostavio. Da se pozabavio svojim mahanama ne bi našao vremena za tuđe.“⁵

³ Vidjeti: el-Bejheki, *Ez-Zuhd*, 1/195.

⁴ Vidjeti: el-Bejheki, *Šuabul-Iman*, 16/100.

⁵ Vidjeti: el-Munavi, *Fejdul kadir*, 4/371.

Tirmizi bilježi od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: „Allahov Poslanik se popeo na minber pa pozvao povišenim glasom rekavši: 'O skupine onih koji islam prihvataje jezicima svojim, a iman im se još nije usadio u srca! Ne uznemiravajte muslimane, ne iznosite mahane njihove, ne uhodite ih u njihovim slabostima! Zaista onaj koji istražuje slabosti svoga brata muslimana, Allah će istražiti njegove slabosti, a onaj kome Allah bude slabosti istraživao, osramotit će ga, pa makar u njegovoj kući.“⁶

U djelu *Tuhfetul-ahvezi* u komentaru prethodnog hadisa autor kaže: „Od iznošenja mahana jeste da ih osramotiš i kudiš za grijehe koje su davno počinili, svejedno bilo poznato da su se pokajali od toga ili ne.“

Nevevi , Allah mu se smilovao, je rekao: „Učenjaci su složni oko toga da se ovo kuđenje odnosi na one koji to govore omalovažavajući pri tome ljude, potcjenjujući ih i smatrajući sebe boljim od njih, te prezirajući njihovo stanje.“

El-Hattabi je rekao: „Značenje toga jeste da čovjek neće prestati da iznosi mahane ljudi, spominje njihove greške i govori: 'Propali su ljudi i unisteni!', Ako

⁶ Vidjeti: Džami'ut-Tirmizi, 2032., sa vjerodostojnim senedom.

tako uradi, onda je on više propao od njih, tj. bio bi u goreм stanju od njih, zbog grijehа kojeg je zaradio kudeći ih, ogriješivši se od njih, а možda ga to odvede u samodopadljivost.“

A Abdul-Berr, Allah mu se smilovao, je rekao: „Ovo kod učenjaka znači da to čovjek govori potcjenjujući ljude, omalovažavajući ih i iz samodopadljivosti, ali ako bi to rekao iz žalosti i tuge zbog toga, te iz straha za njih zbog odvratnosti onog što vidi u njihovim djelima onda ne bi bio od onih na koje se odnosi prethodni hadis. Razlika između ove dvije stvari jeste u tome što: u prvom slučaju takav bi bio zadovoljan i zadivljen samim sobom, zavidan onome ko je iznad njega, uz omalovažavanje onog koji je ispod njega, dok bi u drugom slučaju bio od onih koji kore svoju dušu, omalovažavaju je i nisu zadovoljni njome.“⁷

Stoga je na muslimanu da se pripazi uhođenja slabosti muslimana, istraživanja njihovih grešaka, diranja u njihovu čast, pa ili neka se zaposli popravljanjem svoje duše ili popravljanja drugih s mudrošću i lijepim savjetom.

A na svakom od nas je da Allahu dovimo da uputi ljude, da se trudimo i usmjeravamo ih da krenu pravim putem bez da ih grdimo, iznosimo njihove mahane, osim

⁷ Vidjeti: *Et-Temhid*, 21/242.

ako bi iz toga proizilazila šerijatska korist, kao što je upozoravanje na njihovo djelo, bez obzira da li se radilo o djelu muslimana ili nevjernika, a da u isto vrijeme prezire to na čemu su, tu stranputicu i zabludu, te da ih ne uhodi i ne prati, već da ih izvodi na put spasa.

Vjerovjesnik, neka je Allahov salavat i selam na njega, je rekao: „**Tako mi Allaha, da Allah tvojim uzrokom uputi jednog čovjeka bolje ti je od krda crvenih deva.**“⁸

Allaha Uzvišenog molimo da popravi naše stanje i stanje muslimana.

Radi jos većeg okorištavanja pogledati odgovor na pitanje po brojem: (93218) i (131777).

Allah najbolje zna.

⁸ Biljezi ga Buharija (3701.) i Muslim (2406.).